

[Miljøministeren]

med hensyn til at medvirke til deres gennemførelse. Mange kommuner er i øvrigt allerede nået langt. Regeringen på sin side er til gengæld meget lydhør over for kommunernes praktiske problemer ved gennemførelsen af handlingsplanen.

Hvad angår industriens særskilte udledninger, skal målene nås ved individuel behandling af reduktionsmulighederne ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi. Industrien skal søge en ny godkendelse, men også her er det sådan, at mange allerede er nået langt med deres rensning.

I de forhandlinger, vi har haft med industrien, har den, ligesom det var tilfældet med kommunerne, vist stor forståelse og vilje til medvirken.

Det skal tilføjes, at regeringen overvejer en støtteordning for industrien, der skønnes at ville medføre en støtte på ca. 375 mill. kr.

Det er blevet sagt, at denne plan ikke er afbalanceret, og at landbruget, hvorfra langt størstedelen af kvælstofudvaskningen stammer, ikke yder nok. Hertil vil jeg sige, at jeg ikke er enig. Alle skal bringe ofre, store ofre, for at redde vort vandmiljø. Det gælder selvfølgelig også landbruget, som i forvejen er under stort økonomisk pres. Dels skal dette erhverv investere 4,5 mia. kr. i opbevaringsanlæg, dels skal landbruget gennemføre en række foranstaltninger inden for gødningsplanlægning, gødningsspredning, grønne marker samt de såkaldte strukturelle tiltag. Det anslås, at landbrugets meromkostninger på årsbasis vil andrage 620 mill. kr. Regeringen agter at fremsætte forslag om kompensations.

Jeg vil også gerne rydde en anden misforståelse af vejen. Det er blevet sagt, at disse foranstaltninger blot er frivillige for landbruget. Det er ikke rigtigt. Adskillige af disse foranstaltninger er naturligvis obligatoriske for landbruget, og kommunerne er kontrolmyndighed.

Folketingets dagsorden kræver, at hele planen skal være gennemført inden tre år. Regeringens planer respekterer dagsordenens krav. Vi vil gøre, hvad der overhovedet er muligt for at opfylde disse krav. Det siges imidlertid gentagne gange i handlingsplanen, at det efter vor vurdering vil være forbundet med overordentlig store vanskeligheder at gennemføre den på kun tre år. Det gælder for udbygningen af de kommunale rens-

ningsanlæg og af industriens egne anlæg, og det gælder delvis af andre grunde, også landbrugsdelen, f.eks. de strukturelle tiltag.

Årsagen er for så vidt ikke økonomi, men det faktum, at det vil være vanskeligt at finde den tilstrækkelige faglige og tekniske kapacitet. Mange udsagn fra kommunerne, industrien og branchen både før og efter planens fremkomst bekræfter dette. En koordination af udbygningen af de kommunale rensningsanlæg, der sikrer, at de mest nødvendige anlæg bygges først, er under alle omstændigheder helt nødvendig.

Spørgsmålet om kontrol med handlingsplanens gennemførelse er centralt og vanskeligt. Jeg vil her først understrege, at mulighederne for kontrol er væsentligt forskellige for kommunerne og industrien på den ene side og landbruget på den anden. Ved rensningsanlæggene er det relativt enkelt. Vi ved, hvor vi skal måle og hvordan, og planen stiller præcise krav til indholdet pr. liter af kvælstof og fosfor. På tilsvarende vis vil der i industriens udledningsgodkendelser blive stillet vilkår om kontrol.

For landbruget er det mere kompliceret, alene af den grund, at der er ca. 90.000 landbrugsbedrifter i Danmark. Hertil kommer som allerede nævnt, at udvaskningen stammer fra et meget stort antal kilder, samt at der kan være betydelige variationer i udledningen fra år til år, afhængigt af vejret. Det betyder ikke, at landbrugets opfyldelse af planens krav ikke kan og skal kontrolleres. Det kan forholdsvis enkelt konstateres, om planen følges for så vidt angår bygningen af gødningsopbevaringsanlæg, dyrkning af efterafgrøder, tilslutning til markstyringsprogram m.v.

Der vil blive iværksat et særligt kontrolprogram fra at kontrollere udledningerne af kvælstof fra landbruget. Kontrolprogrammet skal bestemme størrelsen af bidragene fra de enkelte kilder, samtidig med at det skal give et samlet billede af næringsstofbelastningen i vandløb, søer og havet.

Udviklingen i forbruget af handelsgødning vil også blive fulgt år for år for at få et overblik over, om forbruget falder som skønnet i handlingsplanen. Det vil sige et fald på 130.000-145.000 t på årsbasis. Vi kan ikke forvente, at hele det skønnede fald viser sig i løbet af de første tre år. Et fald i forbruget af kunstgødning er ikke i sig selv nogen garanti